

Melhus Kommune
Rådhusveien 2
7224 MELHUS

Vår dato: 05.03.2018
Vår ref.: 2018/3257

Deres dato: 15.01.2018
Deres ref.: 16/3232-17

Fylkesmannens uttalelse - høring - reguleringsplan for Stavsøra – Melhus 1/1

Fylkesmannen har mottatt ovennevnte reguleringsplan til uttalelse. Under følger innspill til planen på Fylkesmannens ulike fagområder:

Klima og miljø

I følge delplan for Gaula er Stavsøra avsatt til LNF-område hvor naturvern skal være dominerende formål i østre del, mens friluftsliv skal være dominerende i vestre del. Regulering av bygninger, anlegg, lekeplass, parkeringsplass, kjøreveg og annet uteoppholdsareal er ikke i tråd med formålet om naturvern.

I vår uttalelse til oppstart av detaljregulering på Stavsøra, datert 28.11.2016 påpekte vi følgende:

«Det er positivt at det nå i forbindelse med oppstart av reguleringsarbeid legges opp til en mer helhetlig vurdering av aktuelle aktiviteter i dette området, og at konsekvensene i forhold til bl.a. miljøverninteressene i området inngår i planarbeidet. Fylkesmannen er imidlertid usikker på om Stavsøra er riktig lokalisering for regulering av et anlegg til et slikt formål. Det må gis en vurdering av alternativ lokalisering av de foreslåtte tiltakene i planen som et grunnlag for valg av sted for en slik aktivitet.»

Vi ser ikke at det er gjort en slik vurdering av alternative lokaliseringer for dette formålet. Det er uheldig da utredning av alternativer bør stå sentralt, spesielt der formålet ikke er i tråd med overordna plan og retningslinjer.

Målet med reguleringsplanen er en bedre tilrettelegging av området til hundesport. Det er i dag bygd klubblokale og utedo her, i tillegg til opparbeidingen av de områdene som brukes til aktiviteter med hund. Som en del av planforslaget åpnes det for tiltak som utbedring av adkomstvei, parkeringsplasser, sanitæranlegg og annen infrastruktur som gir rom for framtidig utvikling. En slik utvikling mener Fylkesmannen ikke vil være forenelig med miljøverdiene i området.

Fylkesmannen viser til at Gaulavassdraget er underlagt rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag, gitt ved kongelig resolusjon 10.11.1994. Det er utformet en delplan for Gaula i kommuneplanens arealdel, samt en forvaltningsplan. Stavsøra ligger på strekning 2 i Gaulavassdraget (Gaulosen – Utløpet Hølbekken) jf. forvaltningsplan. Strekingen er tildelt klasse 2, som ifølge rikspolitiske retningslinjer beskrives slik:

«Hovedtrekkene i landskapet må søkes opprettholdt. Inngrep som endrer forholdene i kantvegetasjonen langs vannstrengen og i de områder som oppfattes som en del av vassdragsnaturen, bør unngås. Inngrep som enkeltvis eller i sum medfører endringer av en viss betydning i selve vannstrengen bør unngås. Leveområder for truede plante- og dyrearter om mindre områder med store verneverdier bør gis særlig beskyttelse.»

Det er registrert viktige og svært viktige naturtyper innenfor planområdet. Området var i 1994 registrert som stor elveør (verdi B – viktig). I følge rapporten fra Norconsult (2017) er dette en dårlig avgrenset polygon, da områdene øst for Udduvolldammen tilhører naturtypene gråor-heggeskog, rik edelløvskog og sterkt endret mark. Det er også registrert en kroksjø i vestkanten av planområdet (verdi C – lokalt viktig), samt en kroksjø øst for planområdet (verdi A – svært viktig).

Naturtypen «Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elvepartier» er en sterkt trua (EN) naturtype (Norsk rødliste for naturtyper 2011). Det er en målsetting å ivareta mangfoldet av naturtyper innenfor deres naturlige utbredelsesområde med det artsmangfoldet som kjennetegner den enkelte naturtype, jf. naturmangfoldloven § 4. Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elvepartier har stor verdi for naturmangfoldet, både for planteliv, insekter i og ved vann og for mange fugler. I tillegg til at stort artsmangfold er en viktig del av denne naturtypen er også høy produksjon (stort antall av hver art) en viktig verdi for slike områder. Denne naturtypen er sterkt presset både i Norge og i Europa generelt. Årsaken til dette er at denne naturtypen dannes når elver får renne fritt gjennom landskapet med god plass på begge sider av elveløpet. Alle inngrep som snevrer inn elveløpet vil derfor hindre at denne naturtypen dannes. Naturtypen er dynamisk, og hvor flomløpene og kroksjøene befinner seg nedover elveløpet, vil derfor også variere over tid. En naturlig sone med skog, som regel gråor-heggeskog, er derfor helt nødvendig for å opprettholde naturtypen over tid. Alt som hindrer elvas naturlige gang gjennom dalføret, som flomsikring, grusuttak, etablering av jordbruksarealer, veier og annen bygging truer derfor denne naturtypen. Det er svært viktig å forstå denne dynamikken for å kunne ta nok vare på den unike naturen langs Gaula.

Gråor-Heggeskog, eller flommarksskog som den også kalles er, blant annet på grunn av de fuktige forholdene, en av de mest produktive naturtypene som finnes i Norge. Her hekker det tusenvis av fugler i løpet av sommeren og flere av disse artene er ansvarsarter. Artskart viser at Volløya er leve- og oppholdsområde for svært mange fuglearter. Gråor-Heggeskogen er også viktige leveområder for villt og har også indirekte betydning for villaks og sjørørret og alt annet liv i selve elva.

Det er registrert mange arter av stor- og særlig stor forvaltningsinteresse i området, herunder flere rødlistede vadefugler. Av disse kan nevnes brushane (EN), storspove (VU) og vipe (EN). Det er også registrert flere loer og sniper i dette området. På sandbankene nord-vest for Stavsøra hekker dverglo (NT) enkelte år. Dette er en sjelden hekkefugl i Trøndelag. Mange vadefugler, inkludert dverglo, er bakkehekkende, og er derfor sårbare for løse hunder under hekketida. Gaula og Gaulosen er viktige næringssøksområder, noe som gjør området til en god fuglebiotop. Kartleggingsrapporten fra Norconsult beskriver også området som en god lokalitet for både hekkende og rastende fugler. For nå målet om at artene skal ivaretas på lang sikt i levedyktige bestander, jf. naturmangfoldloven § 5, må artenes økologiske funksjonsområder ivaretas så langt det er nødvendig.

Det er få områder av samme kvalitet i nedre deler av Gaula, og området har helt klart stor betydning for biologisk mangfold. I planen legges det opp til at områder som i dag er grusplasser og gressplener, samt eksisterende grusstier og veier, videreføres. Vi mener at det er uheldig at det legges opp til videreutvikling av slike tiltak i områder med såpass stor verdi for biologisk mangfold. Vi mener også at hundesport er lite forenlig med formålet om naturvern i LNF-området, når fuglelivet, og særlig bakkehekkende vadefugl, er en viktig del av naturmiljøet.

Den samla belastningen langs Gaula er nå så stor at det er viktig å bevare den naturlige vegetasjonen der en kan for å nå forvaltningsmålene for arter og naturtyper jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Vi mener hensynet bak formålet i kommuneplanens arealdel og delplanen for Gaula, samt rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag, må være

gjeldene i dette området. Fylkesmannen mener de formål som planen regulerer for, herunder blant annet bygninger, parkering og kjørevege, ikke er forenlig med miljøverdiene som finnes i området. *Med bakgrunn i rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag og forvaltningsmål for arter og naturtyper jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5, samt med henvisning til Melhus kommunes arealplan og kommunedelplan for Gaula, fremmes innsigelse til planforslaget.*

Vi bidrar gjerne i dialog med kommunen for å finne egnet areal for hundeklubbens aktiviteter med muligheter for framtidig utvikling.

Landbruk

I vår uttalelse til oppstartsvarselet ba vi om at også press på omkringliggende jordbruksareal ble vurdert. Av planmaterialet fremgår det at tiltaket ikke har noen innvirkning på det omkringliggende landbruket. Vi merker oss denne vurderingen, og legger til grunn at aktiviteten ikke utvides slik at disse jordbruksarealene utsettes for press. Dette gjelder også oppgradering av adkomst.

Statens vegvesen påpeker i sin høringsuttalelse at dagens adkomst må påregnes å være midlertidig. I planbeskrivelsen fremgår at det er utfordringer med alternativ adkomst. Blant annet at den tar i bruk smal veg med dårlig standard hvor den på ett punkt i tillegg går under ei låvebru. Denne vegen, på i overkant av 2 km, går gjennom et stort og verdifullt jordbruksområde. En utvidelse/oppgradering av den kan dermed få betydelige konsekvenser for jordressursene. Ut fra dette vil Fylkesmannen allerede nå signalisere at vi vil være sterkt kritiske til en endring av adkomst som medfører omdisponering av dyrka mark.

I vår uttalelse til oppstartsvarselet ba vi også om at konsekvenser for kulturlandskap ble synliggjort. I planbeskrivelsen kap. 5 *Konsekvenser av planforslaget* er det kun en beskrivelse av dagens landskap, med bl.a. at landskapet rundt karakteriseres av elven og et aktivt jordbruk. Det bør også gjøres en vurdering av virkning som følge av foreslåtte tiltak.

Barn og unge

Ingen merknad.

Helse og omsorg

Ingen merknad.

Samfunnssikkerhet

På grunn av at området ligger sårbart til for flom, bør NVE som sektormyndighet på skred og flom, høres i saken slik at deres retningslinjer og anbefalinger blir hensyntatt i behandling av planen.

Fylkesmannens konklusjon

Det fremmes følgende innsigelse til reguleringsplanen:

1. Med bakgrunn i rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag og forvaltningsmål for arter og naturtyper jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5, samt med henvisning til Melhus

kommunes arealplan og kommunedelplan for Gaula, fremmes innsigelse til planforslaget. Vi bidrar gjerne i dialog med kommunen for å finne et annet egnet areal for hundeklubbenes aktiviteter.

Med hilsen

Frank Jenssen
fylkesmann

Alf Petter Tenfjord (e.f.)
Seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Pb 2560	7735	STEINKJER